

Çocuk Duygu İfade Etme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Duygu İfade Etme Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18735>

Öz

Çocuk Duygu İfade Etme Ölçeği, okul öncesi dönem çocukların duygu ifade etme becerilerini ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanmış bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, Ceyhun Ersan tarafından 2017 yılında tamamlanan doktora tezi kapsamında, çocukların saldırganlık düzeyleri ile duygu ifade etme ve duygu düzenleme arasındaki ilişkiyi incelemek üzere kullanılmıştır. Ölçek, 5'li Likert formatında derecelendirilmiştir ve dil geçerliği, kapsam geçerliği, görünüş geçerliği ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile desteklenen yapı geçerliği analizleriyle psikometrik yeterliliği kanıtlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Duygu İfade Etme Ölçeği, Duygu İfade Etme, Duygu Düzenleme, Okul Öncesi, Saldırganlık, Psikometrik Uyarlama.

Yazarlar

Ceyhun ERSAN

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul öncesi dönemdeki çocukların duygusal deneyimlerini ne sıklıkta, hangi yoğunlukta ve hangi şekillerde ifade ettiklerini belirlemektir. Bu araç, özellikle çocukların duygusal yeterliliklerinin değerlendirilmesi ve sosyal-duygusal gelişimindeki olası risk faktörlerinin tespit edilmesi açısından önem taşımaktadır.

Uyarlama çalışması özelinde ise, ölçek, okul öncesi dönem çocuklarında gözlemlenen saldırganlık eğilimlerinin, duygulara etkili bir şekilde ifade etme ve düzenleme becerileriyle olan ilişkisini akademik olarak araştırmakta kritik bir ölçüm aracı olarak kullanılmıştır.

Yapı

Çocuk Duygu İfade Etme Ölçeği, psikolojinin temel yapılarından biri olan **Duygu İfade Etme** (Emotion Expression) yapısının ölçmektir. Bu yapı, bireyin içsel duygusal durumlarını sözlü, sözel olmayan veya davranışsal yollarla ifade etme biçimlerini, yoğunluğunu ve sıklığını kapsar. Ölçek, çocukların duygusal dünyalarını çevrelerine nasıl yansıttıklarını değerlendirerek, duygusal gelişimlerinin derinlemesine anlaşılmasına katkı sağlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin Türkçe uyarlama sürecinde, aracın ölçmek istediği yapıyı doğru ve tutarlı bir şekilde

ölçtüyünü kanıtlamak amacıyla kapsamlı geçerlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizler, ölçeğin akademik çalışmalarda kullanıma uygunluğunu desteklemektedir.

Dil Geçerliliği: Ölçeğin orijinal dilden Türkçeye çevirisinin anlamsal eşdeğerliği ve kültürel uygunluğu sağlanmıştır.

Kapsam Geçerliliği ve Görünümlü Geçerliliği: Ölçek maddelerinin ölçülmek istenen duygu ifade etme yapısını yeterince temsil edip etmediği ve maddelerin amaca uygunluğu uzman görüşleri ile kontrol edilmiştir.

Yapı Geçerliliği: Ölçeğin faktör yapısı, **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** kullanılarak incelenmiş ve teorik yapının Türk örnekleminde korunduğu tespit edilmiştir.

Uyarlama sürecinin tüm aşamaları ve istatistiksel sonuçları, Ceyhan Ersan'ın doktora tezinin 69. ile 79. sayfaları arasında detaylı olarak raporlanmıştır. Orijinal PDF'e bu linkten ulaşılabilir: acikerisim.pau.edu.tr

Güvenirlilik

Çocuk Duygu İfade Etme Ölçeği'nin güvenirlik çalışmaları, iç tutarlılık ve zamana bağlı istikrar olmak üzere farklı yöntemlerle değerlendirilmiştir. Bu çalışmalar, ölçekten elde edilen puanların tutarlı ve kararlı olduğunu göstermiştir.

İç Tutarlılık Analizi: Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu gösteren Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı hesaplanmıştır.

Madde Analizi: Düzeltilmiş madde toplam korelasyon katsayıları incelenmiştir. Bu katsayılar, her bir maddenin genel ölçek puanına olan katkısını değerlendirerek, ölçek bütünlüğünü destekleyen maddelerin belirlenmesini sağlamıştır.

Test Tekrar-Test Korelasyonları: Ölçek puanlarının farklı zaman dilimlerinde ne kadar istikrarlı olduğunu belirlemek amacıyla test tekrar-test korelasyonları kullanılmıştır. Yüksek korelasyon değerleri, ölçeğin zamana karşı dayanıklı olduğunu kanıtlamıştır.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını doğrulamak amacıyla **Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)** yöntemi uygulanmıştır. DFA, ölçeğin orijinal yapısını (yani, ölçülen boyutların) Türk kültüründeki okul öncesi çocuk örnekleminde de geçerli olduğunu istatistiksel olarak teyit etmiştir. Bu analiz, ölçeğin teorik temellerine uygun bir şekilde yapılandırıldığını ve boyutların beklenen uyum indekslerini sağladığını göstermiştir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme

Derecelendirme Detayları: 1 = asla - 2 = çok az - 3 = bazen - 4 = sıklıkla - 5 = her zaman

Language Available: Türkçe

Population Group: Okul Öncesi Dönem Çocukları (Ölçek, ebeveyn veya öğretmen raporlaması şeklinde uygulanır.)

Age Group: Okul öncesi dönem çocukları kapsayan yaş aralığı (Genellikle 3-6 yaş).

Population Details: Ölçek, Ceyhun Ersan'ın çalışması kapsamında Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde, Denizli ilindeki okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuklar üzerinde standardize edilmiştir.

Test Methodology: Gözlemci veya bakıcı tarafından doldurulan raporlama formatı.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Özellikler, Cronbach Alpha, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA), Test Tekrar-Test, Likert Ölçeği.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: ceyhun.ersan@alanya.edu.tr

Correspondence Address: Ceyhun ERSAN (Çalışma sırasında Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli)

Özinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek uyarlaması 2017 yılında yayımlanmamış doktora tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Ölçeğin akademik veya klinik amaçlarla kullanımı için sorumlu yazar Ceyhun Ersan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: ceyhun.ersan@alanya.edu.tr.

Tezin orijinal PDF dosyasına erişim linki mevcuttur. Orijinal PDF'e bu linkten ulaşılabilir: acikerisim.pau.edu.tr

Kaynaklar

Ersan, C. (2017). *Okul öncesi dönem çocuklarındaki duyguların düzeylerinin ifade etme ve*

duygu düzenleme açışından incelenmesi (Yayınlanmamış doktora tezi). Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli.

Çocuk Duygu İfade Etme Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi ve alt boyutları için yazarın doktora tezine (Ersan, 2017) başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM